

1450 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

(Ingezonden 12 Juni 1950)

De verhoging van normen der retributies in verhouding tot de stijging van het indexcijfer van de totale kosten van levensonderhoud ten opzichte van 1935, het jaar, waarin de thans geldende normen werden vastgesteld, sluit, zoals reeds in de Memorie van Toelichting is opgemerkt, aan bij de Regeringspolitiek ten aanzien van de verhoging van de tarieven voor van Overheidswege bewezen diensten. Ook op ander terrein is een verhoging naar deze maatstaf aangehouden. Deze maatstaf kan naar de mening van de ondergetekende in het algemeen niet als onjuist worden beschouwd. Bovendien is deze maatstaf, wanneer het, zoals in het onderwerpelijk geval, gaat om een groot aantal geringe bijdragen (ruim 90 % der aanslagen valt in de groepen van f 1 tot f 4,50 per jaar), beter geschikt om met langere tussenpozen periodiek te worden toegepast dan een (meer exacte) maatstaf, welke verband houdt met de werkelijke omvang der steeds wisselende kosten. Herhaalde aanpassing aan de werkelijke kosten is om praktische redenen niet mogelijk. Het geringe belang, dat de betrokkenen hebben bij een vaak herhaalde geringe wijziging in de toch al geringe bedragen van de aanslag, zou niet opwegen tegen de omvangrijke administratie.

De gevraagde gegevens in zake de kosten der keuringsdiensten, de Rijksbijdragen en de opbrengst der retributies zijn als bijlage bij deze Memorie van Antwoord gevoegd. Zij betreffen, zoals gevraagd, het jaar 1936 en de jaren 1947 en 1948. De rekeningen van de gemeentelijke en provinciale diensten over 1949 zijn nog niet opgemaakt en afgesloten. Aangezien de gegevens over de jaren 1947 en 1948 geen juist beeld geven omtrent het huidige peil der uitgaven, is tevens bijgevoegd een begroting van kosten voor het jaar 1950. De verhoogde uitgaven voor salarissen (deze post maakt ± 65 % der kosten uit) zijn in 1947 en 1948 niet of slechts zeer gedeeltelijk tot uiting gekomen. Ook de verhoging van vervoerkosten zal eerst in 1950 volledig tot uiting komen.

Wat betreft de jaren 1947 en 1948 blijkt, dat de Rijksbijdrage aanmerkelijk meer heeft bedragen dan de totale netto-opbrengst der retributies. De bedoeling, dat het Rijk en de bedrijven ieder ongeveer 1/4 van het tekort zouden dragen, is in de latere jaren niet verwezenlijkt, omdat de kosten sterker zijn gestegen dan de retributies. Volgens de raming voor 1950 zal, indien het wetsontwerp wordt aangenomen, de netto-opbrengst der retributies aanmerkelijk meer bedragen dan de Rijksbijdrage. De Rijksbijdrage zal dan echter weer komen te liggen in het vlak van 1936 en vorige jaren. Gezien de omstandigheid, dat de financiële positie van het Rijk tot uiterste beperking der uitgaven noopt, meent de ondergetekende, dat van een geringere verhoging der retributies moet worden afgezien, te meer, omdat correctie in de verhouding tussen de bijdrage van het Rijk en de bijdrage van het bedrijfsleven zich in elk geval zou beperken tot een fractie van de nieuwe normen, die voor het bedrijfsleven (90 % van de aanslagen valt in de groep van f 1 tot f 4,50 der oude tarieven) van betrekkelijk geringe betekenis is. Bovendien is de bijdrage van het bedrijfsleven in verhouding tot de Rijksbijdrage gedurende de laatste jaren aanmerkelijk geringer geweest dan destijds de bedoeling was, zodat een correctie van deze verschuiving gedurende enkele jaren redelijk moet worden geacht. Mocht na verloop van enige jaren blijken, dat verdere stijging der kosten uitblijft en dat de huidige opbrengst der retributies zich handhaaft, dan kan wellicht door verschuiving van tarieven binnen het raam der thans voorgestelde normen enige correctie plaats vinden.

In de Memorie van Toelichting werd opgemerkt, dat de bestaande verdeling van kosten der keuringsdiensten tussen Rijk en bedrijven enerzijds en de gemeenten anderzijds gelijk blijft. Het is de ondergetekende niet duidelijk, dat er bij aanvaarding van het wetsontwerp

in bovenbedoelde verhouding iets zou veranderen. De gemeenten blijven immers de helft der totale kosten dragen. Het Rijk en de bedrijven te zamen blijven de wederhelft der kosten dragen. De bijdrage der gemeenten ondergaat volgens het ontwerp geen vermindering, op grond van de overweging, dat de Noodregeling Gemeentefinanciën de verhoogde kosten der gemeenten in afwachting van een definitieve regeling voorlopig heeft opgevangen. De verhoogde uitgaven van het Rijk zullen op andere wijze dienen te worden gedekt, in dit geval door een verhoogde retributie-opbrengst. De vraag of er reden is de gemeentebijdrage op dit punt principieel te wijzigen, kan eventueel, zoals reeds in de Memorie van Toelichting is gemeld, te zijner tijd door de Commissie-Oud worden bezien.

Ten aanzien van het doen vervallen van de verrekening van de opbrengst der retributies met de Rijksbijdragen, moge worden opgemerkt, dat dit een maatregel is, die slechts een zuiver administratieve betekenis heeft. De verhouding tussen de hoogte der Rijksbijdrage voor een bepaalde keuringsdienst en de opbrengst der retributies binnen de kring van die dienst is een toevallige, afhankelijk van het aantal en de omvang van de binnen die kring gevestigde bedrijven; zij heeft verder geen betekenis, met name niet voor wat betreft het toezicht van de centrale Overheid. Dit toezicht is ingevolge de wet gekoppeld aan het beginsel der bijdrageverlening; het houdt met de grootte der bijdrage geen verband. In het toezicht van de centrale Overheid wordt formeel noch praktisch iets gewijzigd.

Wat betreft de grondslag der retributie-aanslagen, nl. de indeling in de klassen van inschrijving in het Handelsregister, is reeds herhaaldelijk overwogen of een andere, betere maatstaf kon worden gevonden, hetgeen niet is gelukt. De mate, waarin elk bedrijf of elke onderneming belang heeft bij de uitvoering der Warenwet, is niet waardeerbaar en evenmin om te zetten in een tarief. Handel en industrie profiteren collectief van het werk der keuringsdiensten. Zij zijn bereid op grond hiervan in de kosten bij te dragen. De enig mogelijke norm van de bijdrage is die naar de omvang van het bedrijf. De aanwezige maatstaf voor de omvang is het Handelsregister. Het is niet goed mogelijk voor de retributies een afzonderlijke administratie ter vaststelling van een maatstaf van de omvang op te zetten, omdat daarmee een groot deel der opbrengst, zo niet meer, verloren zou gaan. Overleg met ondergetekende's ambtgenoot van Economische Zaken, destijds naar aanleiding van de ingebrachte bezwaren gepleegd, heeft evenmin kunnen leiden tot invoering van een andere maatstaf. Overigens komt het de ondergetekende voor, dat de thans gebruikte maatstaf niet zo ongeschikt is als veelal door de Kamers van Koophandel wordt gesteld. De inschrijving in de klassen van het Handelsregister loopt vrijwel parallel met de omvang van het bedrijf, de wettelijke basis voor de retributie-aanslag. Bezwaren van belanghebbenden rechtstreeks hebben de ondergetekende nageenough niet bereikt. Ook de keuringsdiensten hebben weinig bezwaren van belanghebbenden vernomen. Bij de uitwerking van het wetsartikel bij algemene maatregel van bestuur is reeds aan enkele gronde bezwaren, die een gevolg waren van de koppeling van de aanslag aan de indeling in klassen van het Handelsregister, tegemoet gekomen. De ondergetekende is bereid bij de voorbereiding van de nieuwe algemene maatregel van bestuur, die bij aanneming van het wetsontwerp nodig zal zijn, opnieuw aan deze materie aandacht te schenken.

Artikel 2. Aangezien het jaar 1949 inmiddels is verstreken, is een Nota van Wijzigingen bijgevoegd, houdende wijziging van artikel 2 in de zin, als bedoeld in het Voorlopig Verslag.

Artikel 3. Tevens is in de Nota van Wijzigingen opgenomen een aanvulling van artikel 3, houdende intrekking — met inachtneming van een nader te bepalen dag — van het Koninklijk besluit van 27 December 1945 (*Staatsblad* No. F 326), strekkende tot voorlopige handhaving van enige bezettingsregelingen op het terrein der Warenwet (*Staatsblad* 1935, No. 793). Dit Koninklijk besluit heeft kracht van wet er dient, nu bijna alle daarbij voorlopig gehandhaafde bezettingsregelingen vervallen zijn verklaard, eventueel zijn vervangen door normale rechtsvoorschriften, te worden ingetrokken. Zulks kan geschieden op het binnenkort te verwachten tijdstip, waarop de laatste bij genoemd Koninklijk besluit voorlopig gehandhaafde bezettingsregeling zal zijn vervallen.

De Minister van Sociale Zaken

A. M. JOEKES